

Onderwerp

Contragarantie aan Arnhem ten behoeve van nieuwbouw Dierentehuis Arnhem e.o.

Adviseur	: K.M. Schaap	Datum B&W	: 06-12-22
Programma	: 1. Integrale Veiligheid	Datum Raad	: 13-12-22
Portefeuillehouder	: Burgemeester	Openbaar	: Ja (m.u.v. een deel van de bijlagen)

Aan de Raad**Aanleiding**

Gemeenten hebben de wettelijke taken in de opvang van zwerfdieren. De Stichting Dierentehuis Arnhem e.o. (hierna: het Dierentehuis) verzorgt de uitvoering van deze wettelijke taken voor negen gemeenten: Arnhem, Rheden, Rozendaal, Overbetuwe, Lingewaard, Duiven, Westervoort, Zevenaar en Doesburg. Het gebouw van het Dierentehuis verkeert al jaren in zeer slechte staat. Het Dierentehuis heeft vergevorderde plannen voor nieuwbouw. Potentiële financiers verstrekken alleen een lening voor de nieuwbouw op voorwaarde van een gemeentegarantie. Het college van B&W van de gemeente Arnhem heeft besloten deze garantstelling te verlenen en vraagt nu de overige acht gemeenten die diensten bij het Dierentehuis afnemen om contragarant te staan.

Gevraagde beslissing

1. Instemmen met het afgeven van een contragarantstelling aan de gemeente Arnhem voor nieuwbouw van de Stichting Dierentehuis Arnhem e.o.

Wat willen we bereiken?

Doelstelling is om gemeentelijke taak met betrekking tot de opvang van zwerfdieren voor de komende jaren te borgen, via de Stichting Dierentehuis Arnhem e.o.

Argumenten

1. *Op grond van Boek 5 van het Burgerlijk wetboek (artikel 5 en 8) is de gemeente verantwoordelijk voor tijdelijke opvang van zwerfdieren*

Gemeenten hebben de wettelijke verplichting om in de gemeente gevonden dieren met een vermeende eigenaar gedurende 14 dagen voor de eigenaar te bewaren. Gezelschapsdieren die vrijkomen bij huisontruimingen en onvrijwillige vrijheidsbeneming van mensen met psychische problemen vallen eveneens onder de verantwoordelijkheid van de gemeente. Negen gemeenten in de regio (Arnhem, Doesburg, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar) hebben al vele jaren een overeenkomst met het Dierentehuis voor het uitvoeren van die taak. Het Dierenasiel Arnhem e.o. is een Stichting met een beperkt aantal beroepskrachten en drijft voor een belangrijk deel op de inzet van vrijwilligers. Een groot deel van de kosten van de exploitatie (70 á 75%) wordt bekostigd uit de doorrekening van tarieven voor de uitvoering van voornoemde gemeentelijke taken. Daarnaast is de Stichting voor de uitvoering van haar taken voornamelijk afhankelijk van giften.

2. *Het gebouw van het Dierentehuis moet vervangen worden door nieuwbouw*

De staat van het gebouw is al vele jaren ver onder de maat. Het tocht, de vloeren van de verblijven vertonen scheuren, er is sprake van asbest in en op het gebouw dat verwijderd moet worden en er is veel achterstallig onderhoud. Duidelijk is dat het asiel in zijn huidige vorm niet meer aan de eisen van

dierenwelzijn en de Arbo-wetgeving voldoet en vervangen moet worden. De afgelopen tijd zijn diverse mogelijkheden onderzocht ('vernieuwbouw' op dezelfde locatie, nieuwbouw op dezelfde locatie, nieuwbouw op een andere locatie), waarbij bleek dat nieuwbouw op dezelfde locatie in de gemeente Rheden (Velp, op de grens van Arnhem bij de overgang van de A12) op diverse criteria de verstandigste keuze is.

3. Een gemeentegarantie is noodzakelijk; contragarantstelling is wenselijk

Om de nieuwbouw te bekostigen heeft het Dierentehuis een lening (hypotheek) nodig. Omdat het een stichting betreft, verstrekken potentiële financiers alleen een lening op voorwaarde van een gemeentegarantie. Het gaat om een lening en garantie van € 4,4 mln. De gemeente Arnhem heeft besloten deze gemeentegarantie te verstrekken, onder voorwaarden die in een garantieovereenkomst tussen Arnhem en het Dierentehuis zijn opgenomen (zie bijlage/vertrouwelijk). Arnhem vraagt de andere afnemende gemeenten, waaronder Rozendaal, om een contragarantie, omdat zij – en wij – het redelijk vindt dat alle afnemende gemeenten naar rato van hun afname delen in dit risico. Voor deze constructie is gekozen omdat de bank bij voorkeur met één garantsteller te maken heeft.

4. We zijn voor de uitvoering van onze wettelijke taak afhankelijk van het Dierentehuis

De gemeente Rozendaal neemt al jarenlang de wettelijke taak af bij het Dierentehuis. Het Dierentehuis is 'om de hoek' en voert de diensten naar tevredenheid en voor een correcte prijs uit. In het kader van een brede verkenning in de aanloop naar dit voorstel, hebben we – ondanks dat we tevreden zijn met de diensten zoals het Dierentehuis deze uitvoert – ook gekeken naar alternatieven. Deze zijn er niet/nauwelijks. Onze gemeenten kan de wettelijke taak niet in eigen beheer uitvoeren. Alternatieve voorzieningen in de omgeving kennen ieder één of meerdere van nadelen: (te) ver weg (met o.a. hogere vervoerskosten via de Dierenambulance tot gevolg), onvoordeligere tarieven, geen opvang voor alle diersoorten. Ook blijken enkele alternatieven bij navraag niet beschikbaar te zijn (bijv. geen plek, of geen offerte uit willen brengen).

5. Een besluit over de contragarantstelling is aan de gemeenteraad

In eerste instantie berichten wij u via een raadsinformatiebrief over het besluit van uw college op de contragarantstelling. Wij gingen hierbij uit van het artikel 'uitzettingen en garanties uit hoofde van de publieke taak' in het Treasurystatuut:

"Voor uitzettingen uit hoofde van de publieke taak gelden de volgende specifieke uitgangspunten en richtlijnen:

- De gemeente mag leningen of garanties uitsluitend verstrekken uit hoofde van haar publieke taak.
- Er worden zoveel mogelijk zekerheden gesteld.
- Bij uitzettingen van € 1.000.000 of meer is instemming van de raad vereist."

Echter, de Financiële Verordening van de gemeente Rozendaal meldt in artikel 7, de informatieplicht, het volgende:

"Het college besluit niet over:

1. voor zover niet begroot de aan- en verkoop van goederen, werken en diensten groter dan € 10.000;
2. het verstrekken van leningen, waarborgen en garanties groter dan € 10.000; en
3. het verstrekken van kapitaal aan instellingen en ondernemingen, dan nadat de raad daaromtrent heeft besloten."

Daarmee kan een interpretatie zijn dat het Treasurystatuut en de Financiële Verordening op dit punt tegenstrijdig zijn. We kiezen er derhalve voor dit besluit aan uw raad voor te leggen. Beide financiële stukken worden in 2023 herzien en geactualiseerd.

Kanttekeningen

1. *Risico op inroepen van de contragarantie*

Als de stichting op enig moment in de toekomst in gebreke blijft, lopen we het risico dat er een beroep wordt gedaan op de garantstelling. In eerste instantie richt dit beroep zich op de gemeente Arnhem. Vervolgens kan de gemeente Arnhem een beroep doen op onze gemeente, naar rato. De kans dat dit risico zich voordoet is gering. De stichting is financieel gezond en zal door de nieuwbouw in staat zijn om op lange termijn te kunnen voldoen aan de eisen die wettelijk gesteld worden aan de opvang van (zwerf)dieren en dus ook aan de rente-/aflossinglasten van de lening van de bank.

De jaarlijkse exploitatiebegroting van de opvang is uitgewerkt door een door Arnhem ingeschakeld adviesbureau (zie bijlage/vertrouwelijk). De inkomsten zijn afhankelijk van het aantal op te vangen dieren en van giften van particulieren. Indien de inkomsten teruglopen en niet langer de kosten dekken kunnen de volgende maatregelen getroffen worden:

- inzet van de opvang als pension. Bijvoorbeeld voor de opvang van huisdieren tijdens vakanties. Dit levert een extra inkomstenstroom op. Ook dagopvang van dieren, met name honden, levert extra inkomsten op;
- bij terugval van de opvang van dieren kan er bespaard worden op de inkoopwaarde van diervverzorgingsmiddelen en op de langere termijn op personeelskosten;
- ten slotte kan gedacht worden bijdragen uit hondenschool- en andere educatieve activiteiten.

Al jaren lang bestaat 70 á 75% van de exploitatie uit de tarieven die door het tehuis in rekening worden gebracht aan de deelnemende gemeenten.

In het geval dat de eventuele toekomstige financiële problemen niet binnen de exploitatiebegroting kunnen worden opgevangen en er sprake is van wanbetaling, kan de gemeente Arnhem uiteindelijk besluiten het onderpand (het asielgebouw) verkopen, zodat ze met de opbrengst (een deel van) de gemaakte kosten kunnen terugkrijgen. In dat geval krijgen ook de andere garant staande gemeenten hun gemaakte kosten (deels) vergoed, volgens dezelfde verdeelsleutel. Mocht sprake zijn van gedwongen verkoop met verlies, dan wordt dezelfde verdeelsleutel gehanteerd bij de verdeling van de verkoopwaarde. De restschuld zal dan onder de garantstelling komen te vallen.

Vervolg en communicatie

Bij een positief raadsbesluit op de contragarantie berichten we de gemeente Arnhem hierover per brief. De communicatie over de garantstelling verloopt voor het overige via de gemeente Arnhem. Een stuurgroep bestaande uit een viertal gemeenten (Arnhem, Lingewaard, Zevenaar en Rozendaal), met Arnhem in de lead, monitort de voortgang van de nieuwbouw.

Wat mag het kosten?

De omvang van de contra garantie is opgenomen in de bijlage 'aandeel contragarantie'. Hierbij is sprake van 0,8% aandeel van de door Arnhem gegeven garantie van € 4.4 mln., zijnde een bedrag van € 35.200 vanaf 2024. Dit bedrag bouwt jaarlijks af, over een periode van 30 jaar, tot € 971 in 2053. Wij stellen ons feitelijk garant voor 0,8% van de rente en aflossing op de lening. Deze garantstelling zal worden opgenomen in een overzicht 'gegarandeerde geldleningen' in de jaarrekening. Ieder jaar zal worden gekeken naar het verloop van deze garantstelling.

Raadsvoorstel

Nota bene:

In de op 1 november vastgestelde meerjarenbegroting is de post Openbare orde en veiligheid structureel met € 4.000 verhoogd, omdat de werkelijke kosten voor de opvang van zwerfdieren de laatste jaren hoger uitpaken dan begroot, en omdat wij anticipeerden op een mogelijke kostenstijging van de opvangtarieven. Recente ontwikkelingen, waaronder met name de inflatie, geven inmiddels aanleiding om aan te nemen dat die tariefstijging mogelijk hoger uitpakt dan bij het vaststellen van de begroting was voorzien. Het Dierentehuis heeft te maken met een verhoging van haar kosten, zoals energie en exploitatiekosten (bijvoorbeeld voer, salarissen en kosten dierenambulance). Zodra meer duidelijkheid is over de gevolgen voor onze begroting komen wij daar bij u op terug.

Het college van burgemeester en wethouders,

Kees de Haas a.i.,
gemeentesecretaris

Ester Weststeijn,
burgemeester

Bijlagen

1. Concept raadsbesluit
2. Concept reactie gemeente Rozendaal (brief) aan de gemeente Arnhem
3. Verzoek gemeente Arnhem garantstelling
4. Overzicht aandeel per gemeente in de contragarantie
5. VERTROUWELIJK Overeenkomst Garantstelling Arnhem vs Dierentehuis
6. VERTROUWELIJK Prognose incl. nieuwbouw pand 2022-2026

